

Заданні для правядзення ўступных іспытаў па беларускай мове

Выберыце правільныя адказы. Звярніце ўвагу на тое, што ў пытаннях можа быць некалькі правільных адказаў.

A1. Адзначце слова, напісанне якіх не супадае з вымаўленнем:

1. карагод;	4. перакідваць;
2. касцюм;	5. лес і возера.
3. мярэжка;	

A2. Адзначце назоўнікі, у якіх пры змене формы ліку мяняецца месца націску:

1. вобад;	4. мора;
2. жыхар;	5. вугор.
3. залп;	

A3. Адзначце слова, у якіх пішацца літара *я*:

1. дз..лянка;	4. стал..ліцейны;
2. ..давіты;	5. п..даль.
3. усм..хацца;	

A4. Адзначце слова, у якіх пішацца літара *а*:

1. гл..ток;	4. р..левы;
2. ми..гаводны;	5. аб..вязкова.
3. м..цнасалёны;	

A5. Адзначце слова, у якіх пішацца літара *i*:

1. вы..граць;	4. пра..гравальнік;
2. між..нстытуцкі;	5. не..стотны..
3. спад..лба;	

A6. Адзначце прыклады, у якіх пішацца літара *у* (*складовае*):

1. паза..рочны;	4. Тамара ..ладзіміраўна;
2. пабег .. лес;	5. працацаць па..дарнаму.
3. на сімпозі..ме;	

A7. Адзначце слова, у якіх пішацца мяккі знак:

1. кон..скі;	4. людз..мі;
2. шмат..ярусны;	5. Вікенц..еў.
3. рэдз..ка;	

A8. Адзначце правільна напісаныя слова (формы слоў):

1. Аўдоцця;	4. молью;
2. безуладзе;	5. раслаенне.
3. аблежаванны;	

A9. Адзначце слова з аднолькавай марфемнай будовай:

1. закваска;	4. засмучанасць;
2. вучоба;	5. падземны.
3. весела;	

A10. Адзначце назоўнікі мужчынскага роду:

1. акруга;	4. шынель;
2. шаль;	5. завязь.
3. сабака;	

A11. Адзначце слова, якія пішутца разам:

1. (паў) яблыка;	4. (прэс) сакратар;
2. (навукова) даследчы;	5. (прырода) знаўчы.
3. (кіна) фестываль;	

A12. Адзначце словазлучэнні, у якіх сувязь паміж словамі – прымыканне:

1. нябёсы блакітныя;	4. жаданне вучыцца;
2. беглі не аглядваючыся;	5. цудоўны настрой.
3. нікому не пісаць;	

A13. Адзначце сінтаксічныя канструкцыі, якія не з'яўляюцца словазлучэннямі:

1. чыстае паветра;	4. снягі і завеі;
2. дваццаць чатыры;	5. прыляцелі ластаўкі.
3. шпарка ісці;	

A14. Устанавіце адпаведнасць паміж выдзеленымі словамі і іх сінтаксічнай ролій.

Адзначце нумар правільнага адказу.

A. Усё мілагучна для слыху майго; і звонкае “дзе” і густое “чаго”.	1. Дзейнік.
Б. Павевам <i>свай</i> чаруе нас светлае ранне.	2. Выказнік.
В. Калодзеж быў неглыбокі, дагледжаны, з <i>пясчаным дном</i> .	3. Азначэнне.
Г. Неўзабаве ўбачыў ускрай паляны з некалькімі паваленымі <i>асінамі</i> .	4. Акалічнасць.
	5. Дапаўненне.

1) A1Б3В2Г5; 2) A5Б3В4Г4; 3) A4Б3В5Г1; 4) A4Б2В5Г1; 5) A1Б3В5Г4.

A15. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускаў трэба паставіць коскі.

- 1) Зашчыміць сэрца, а неўтаймоўная сіла прывязанасці да роднай зямлі цягне туды, дзе ты пачынаўся_ як істота, як чалавек, як асона.
2) Быццам у адказ на яго слова ў паветры з'явіўся чысты_ як струна_ гук і звонка рассыпаўся ў ранішній цішыні.
3) Вось ён стаіць перада мной і круціща_ як вуж.
4) Зоры на ўсходнім баку неба не былі ўжо такія зыркія_ як раней.
5) Хмары_ нібы расшчапілася маланкай.

A16. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускаў неабходна паставіць працяжнік.

- 1) Дождж _ гэта ўраджай, хлеб на стале.
2) Прастора і час _ усеагульныя формы каардынацыі з'яў і падзей.
3) Слова _ не верабей, выпусціш – не зловіш.
4) Пяць і дзесяць _ чатырнаццаць.
5) Хлопец, відаць, _ добры памочнік.

A17. Адзначце абагульнена-асабовыя сказы.

- 1) Зробім перапынак на трыццаць хвілін.
2) Коўзкі тоненъкі лядок.

- 3) Абяцанага тры гады чакаюць.
- 4) За песні і весялосць празвалі Васіліну ў вёсцы вяснянкай.
- 5) Ліхтаром пушчы не асвециш.

A18. Устанавіце адпаведнасць паміж фразеалагізмамі і іх значэннямі.

A) Пераліванце з пустога ў парожняе	1. Угадаў, прадбачыў што-небудзь
Б) Як у ваду глядзеў	2. Пазбаўляцца ўсякай упэўненасці ў сабе
В) З глыбіні души	3. Марная трата часу, бескарысны занятак
Г) Губляць گрут пад нагамі	4. Перабудоўваць што-небудзь пэўным чынам
	5. Чыстасардэчна, з найлепшымі намерамі
- 1) А5Б3В2Г1; 2) А3Б1В5Г2; 3) А2Б4В1Г5; 4) А3Б2В1Г4; 5) А4Б1В2Г3.

A19. Вызначце антонімы.

- 1) Надраць бульбы – надраць паперы.
- 2) Маўклівая згода – гаваркай жанчына.
- 3) Густы авёс – рэдкі кісель.
- 4) Недахопаў не было – многа хібаў.

A20. Адзначце, пры дапамозе якіх сродкаў звязаны 2 і 3 сказы тэксту:

Ефрасіння Полацкая – святая апякунка і першаасветніца нашага народа. Усё жыццё яна прысвяціла служэнню Богу і людзям. Яна перапісвала старадаўнія кнігі, вучыла грамаце дзяцей. А яшчэ будавала храмы. Адзін з іх – Спаса-Ефрасіннеўская царква, якая і па сённяшні дзень стаіць у Полацку.

- 1) злучнік;
- 2) сінонімы;
- 3) займеннік;
- 4) лексічны паўтор;
- 5) няпоўны сказ.